

Diarienummer: DO 2024/6405
Handläggare: Annika Jyrwall Åkerberg

Kulturdepartementet

Yttrande över En moderniserad taltidningsverksamhet Ds 2024:22

Diskrimineringsombudsmannen, DO, lämnar utifrån sitt uppdrag nedanstående synpunkter.

Sammanfattning

DO välkomnar sammanfattningsvis utredningens förslag, och att definitionen av taltidning i den nya förordningen öppnar upp för fler innehålls- och spridningsformer för nyheter och samhällsinformation. DO anser det vara av största vikt att enskilda individer med syn- eller annan läsnedsättning också får tillgång till skriftligt material och att den digitala utvecklingens möjligheter används för att möjliggöra tillgången till sådant material.

DO kommenterar endast de förslag DO anser är bristfälliga.

Närmare om utredningens förslag

5.2.2 Medier som får göras tillgängliga i taltidningstjänsten

DO anser att allt skriftligt material som får ekonomiskt stöd från staten, inte enbart sådana som innehåller fördjupande samhälls- och nyhetsjournalistik, måste kunna omfattas av Myndigheten för tillgängliga medier, MTM:s tjänst. DO är vidare bekymrad över att medlemstidningar från organisationer från civilsamhället inte anges. Det kan vara av värde för personer med syn- eller annan läsnedsättning att även kunna ta del av sådana medier på ett enkelt sätt. Det bidrar till att personer från målgruppen får lika möjligheter och rättigheter att engagera sig i föreningslivet och utveckla sin kunskap i frågor som organisationen verkar inom. DO anser därför att det även bör vara möjligt för sådana organisationer att ansöka om taltidningsstöd.

6.2 Tillhandahållande av mottagarutrustning och internetabonnemang

DO avstyrker förslaget att det inte ska vara möjligt att beviljas utrustning enbart för att ta del av kris- och samhällsinformation. DO anser att även de som har syn- eller annan läsnedsättning och som bara vill ta del av samhällsviktig information bör kunna få en mottagarutrustning eftersom sådan information är ytterst viktig, i synnerhet med tanke på säkerhetsläget. Sådan information bör även kunna tillhandahållas på fler språk än svenska och de nationella minoritetsspråken. Därutöver vill DO framhålla vikten av att respektive myndighetsansvar är tydligt när det kommer till att tillgängliggöra samhällsinformation för personer med syn- eller läsnedsättning. Detta för att minska risk att tillgängliggörande av information hamnar i kläm. DO vill i sammanhanget påminna om följande rekommendation Sverige fått under 2024 av FN:s funktionsrättskommitté:

46. ”Kommittén rekommenderar att konventionsstaten, i nära samråd med och under aktiv involvering av personer med funktionsnedsättning och de organisationer som företräder dem, på grundval av internationella och europeiska standarder ska vidta alla åtgärder som krävs för att se till att information som riktar sig till allmänheten finns tillgänglig i tillgängliga format och via hjälpmedelsteknik för alla personer med funktionsnedsättning, utan dröjsmål och utan extra kostnader, särskilt i nödsituationer.”

Beslut i detta ärende har fattats av Cecilia Narby, efter utredning och förslag av utredaren Annika Jyrwall Åkerberg. I den slutliga handläggningen har även sektionschefen Lars Lindgren och experten Björn Brodin deltagit.

Cecilia Narby

Chef för Utvecklings- och analysenheten